

V Ljubljani, v četrtek, dne 3. aprila 1913.

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " 3.— " " 6.— " " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—		Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron.
Štev. 14.			

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštine prosto ilustrovan koledar za l. 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Turška križarka „Hamidie“ bombardira črnogorsko luko Sv. Ivan Medivanske.

V listu: Veliki dogodki na Balkanu. Odrin padel. Šukri paša, 33 generalov in 70.000 vojakov ujetih. Turški poraz pri Čataldži. 300letnica ruske vladarske hiše.

DR. VELIMIR DEŽELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

Te besede so delovale na starko in Ibrahima, kakor curek hladne vode.

Ibrahim ponovi:

— Žal, resnica je! Našega gospodarja, kot vodjo upornih barberov so ujeli, obsodili in z njegovim bratom vred obglavili.

— Bilo je usojeno — reče Meho. — Iza džae edželuhum la jestehirune saaten vela jestak dimun, mindaril fena ila daril beka.*)

— Gorje mu! — doda starka. — Mujezin ni javljal njegove smrti, niti ga niso pokopali hodže in ga spremili, niti ne bo imel groba, da bi se vedelo od kijameta do sodnjega dne, kje je pokopan.

— A sedaj na delo — reče Meho Ibrahimu. — Našemu gospodarju, kot uporniku, bodo zaplenili vse premoženje in vse to bo pripadlo kalifu. Nas pa predado na milost in na milost, kakor sužnje, in gorje nam potem. To bo treba prepričati. Ne bo dolgo in naši sovražniki bodo plenili tukaj.

— Kaj si iztuhtal? — vpraša Ibrahim.

— To, kar je edino pametno.

— In to je?

— Pojdi, pretakniva vse in razdeliva si midva premoženje prej, nego pridejo drugi. Sicer težkih stvari ne moreva nositi seboj, ali tu je blagajna z denarji, bogate sablje in puške, okrašene z dragim kamenjem. Zlata in draguljev je v izobilju. To mora biti najino.

Ibrahimu se zaiskre oči.

— Ali dasta tudi kaj meni? — se vmeša starka.

— Dobiš brus — odvrne mirno Ibrahim.

Meho pa doda še mirneje:

— Nekaj ji tudi lahko damo.

— Zakaj?

— Naj se tudi ona naveseli, da ji je umrl gospodar. Kako dragoceno kitajsko vazo lahko dobi, saj itak nemoreva vsega vzeti seboj. Lahko dobi tudi kako zaveso.

— Ali misliš, da bomo smeli ostati v Kordovi, ko si nagrajimo plen? — vpraša Ibrahim.

— Tako neumna nisva. Prvo kar je, da pobegnemo iz mesta.

— Ne vem, ali bo to tako lahko šlo. Kam hočeva skriti premoženje.

— Ne skrbi. Vem za neko grobnico, ki je na pol porušena. Tam skrijeva vse. Seboj vzameva samo en del, zakaj vrag ne počiva. Lahko naju ujamejo in vzamejo blago. A tako, če naju oropajo, še nama ostane vseeno dovolj.

— A kaj storita z vašim sužnjem?

— Katerim sužnjem?

— Strezinjo, onim Hrvatom, katerega je dal zapreti naš gospodar.

— Glej, ti znaš vse — vzklikne Meho, gledajoč jo ostro. — He, ako bi živel pokojni gospodar, bi te to stalo glavo.

— Bedak, potem bi mu tega ne povedala.

*) Ko komu napoči zadnja ura, ne obotavlja se niti za trenutek, nego mora umreti v istem hipu, ki mu je odrejen, da preide iz tega začasnega sveta v večnost.

— Imaš prav, sedaj ti ne more storiti ničesar. Nu, kaj storimo s Strezinjo? Kaj nam mar ta Hrvat. Pustimo ga tam, kjer je.

— Ali umrl bo gladu.

— In kaj storita s Fatimo?

— Hm! — zagodrnja Ibrahim.

— Ali pustita tudi njo?

— Bilo bi bedasto — reče Meho.

— Ona je vredna več, nego cesarski zakladi. Ako jo prodamo, nam prinese velike koristi. Stare dni si pozlatimo z denarjem.

Ta misel je obema zelo ugajala.

— Da, ali kako naj to izvršimo?

— Gotovo ne bo šla prostovoljno z nama — vpraša Meha starko.

K tristoletnici ruske carske rodbine: Slovita katedrala dvornega ministrstva, zgrajena za vlade Aleksandra III.; prištevava se najdragocenejšim zgradbam v Evropi.

— Na to niti ne misli. Brez sile je ne dobite na ulico. In če jo dobita, bi s svojim krikom vznemirila celo Kordovo. Da bi za vaju bilo to zelo nevarno, se razume samo ob sebi. Priporočam vama sploh, da ne silita dekleta. Ona je hrabra in pri Alahu, usmrtila bi vsakega nasilnika. Pustita jo v miru, in idita, kamor hočeta.

— Ah, to bi bilo zelo bedasto od naju. Z njo si pridobiva denarja, zato je ne pustiva. Tako masten plen se ne sme zamejavati, kaj Ibrahim?

— To se umeje samo ob sebi!

— Treba samo iznajti način, kako naj to naredimo.

— Idi, Ibrahim, k nji, morda se da pregovoriti z lepa, ako ne, še imamo vedno čas, da se pogovorimo o čem drugem.

Ibrahim pokima z glavo, mahne z roko, ali naposled se napoti k dekletu.

Ko je slišala Fatima, da se nekdo bliža njeni sobi, se prime za prsi, kjer je skrila bodalo in skoči k vratim:

— Kdo je?

Ibrahim se oglasi.

— Ne boj se! Jaz sem!

— Ali kaj te vodi k meni.

— Božja volja.

— Ne vem, zakaj ti je ime božje na jeziku, ker kolikor mi je znano, se ti tej volji ne klanjaš baš preveč. Ali vendar hočem videti, kake vesti mi prinašaš.

Na te besede odpre vrata.

— Kaj je, da me motiš v mojem miru?

— Prihajam po naročilu svojega gospodarja.

— In kaj želi on?

— Želi, da odideš takoj s starko v mojem in Mehovem spremstvu k njemu.

— A kje je on?

— Na svojem posestvu izven Kordove. Želi, da se odseliš tja, ker pravi, da se bližajo nevarni časi in da je najbolje, ako odideš iz mesta.

— Tvoj gospodar je napram meni zelo milostiv, ker tako skrbi za me. Ali vrni se k njemu in mu reci, da ga lepo prosim, naj me še nekaj časa pusti v mestu Kordovi. Ni mi dobro, nekaj bolna sem, in bi mi lahko potovanje škodovalo. Ali za dva, tri dni, ko bom zdrava, bom rada poslušala njegovo zapoved.

Fatima je hlinila bolest, ker je vedela, da bi njen odhod iz Kordove bil naravnost poguben za Strezinjo. Na noben način ni hotela pristati na to, da bi ubogala Ibrahima. Ona mora vendar k Wadhi, da osvobodi Strezinjo.

— Ali ti pozabljaš, dekle, da padeš v nemilost pri gospodarju, ter ne poslušas njegovih ukazov.

— Imaš morda prav, ali jaz mislim, da je v njem vendar toliko srca, da me slabotne ne bo silil na pot?

— Žal mi je, da sem dobil tak odgovor. Vedeti moraš, da se že dva dni bije v Kordovi boj. Vedeti moraš, da se vsak trenutek lahko zvrši bitka neugodno za nas. Tedaj bodo navalili zmagovalci na nas in ti postaneš plen nenasitnih krvolokov. Ne varaj se. Kaj bi ti divjaki storili s teboj?

— Naj store, kar hočejo, jaz ostanem tu in dovolj.

— In ne greš za nobeno ceno od tod?

— Na noben način.

Ibrahimu ni preostalo nič drugega, kakor da se vrne v sobo k Mehu.

Ta se je še vedno razgovarjal s starko. Ko je povedal na kratko, kaj je opravil, je sedel v kot in jel razmišljati.

Tudi Meho je molčal nekaj časa, nato pa pretrgal molk in se obrnil k starki.

— Vidiš, mamka.

— Nisem tvoja mati — se zareži starka.

— Ne srdi se!

— Kaj želiš?

— Ti bi nam lahko pomogla.

— Kako, kje?

— Radi Fatime.

— Jaz?

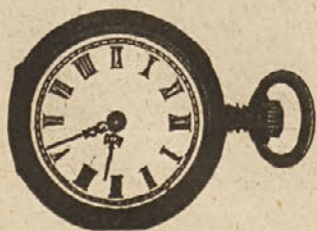
— Ti, da.

— Na pravo ste se namerili. Ne, s tem se ne bom pečala.

— Ali če deliva plen s teboj. Glej, tudi ti lahko potem vse svoje življenje živiš mirno in srečno. Lahko se poročiš, ker boš bogata, si celo kupiš v Kordovi hišo... Ha, kaj misliš?

Starka s prva, kakor da ni verjela lastnim ušesom. Ona, da postane lastnica hiše, da se še lahko celo poroči. Ne, kaj takega ni niti sanjala.

(Dalje prihodnjič.)

Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner,

ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastoj in poštnine prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg števil. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste; naročite se nanj in razširjajte ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane

	za Avstro-Ogrsko	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	8— K	3— dol.	10— K
polletno	4— K	1.50 dol.	5— K
četrtletno	2— K	0.75 dol.	2.50 K
mesečno	0.70 K	0.25 dol.	0.90 K

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 6 K, pol leta 3 K, četrt leta 1.50 K, mesečno pa 50 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

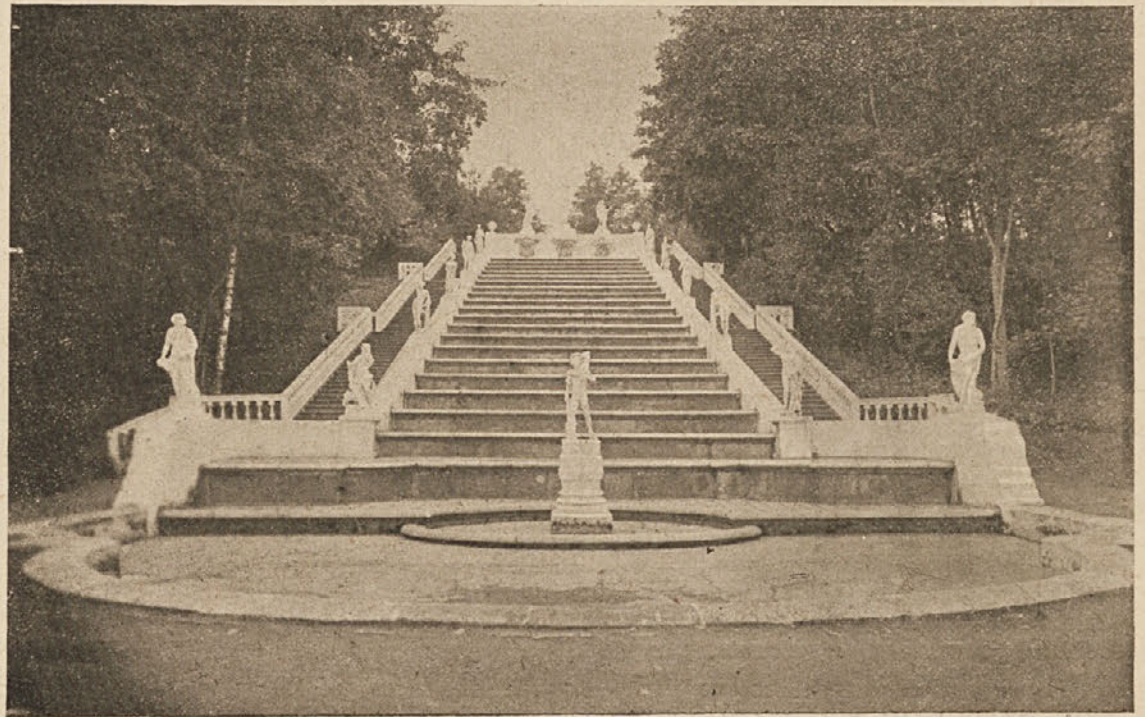
== Obnovite naročnino takoj! ==

Veliki dogodki na Balkanu. Trdovratnost Turčije in njenih podpihovalcev, ki ni privoščila izmučenim narodom miru, je kriva, da je pretekli teden iznova zbesnel bojni bog v vsej svoji strahoti. Na tisoče in tisoče življenj so spet položili naši bratje na oltar domovine, prelili so jezera junaške krvi. Svet se vprašuje: ali je bilo treba tega? — Gotovo, lahko bi se bil sklenil mir brez obnovenja borbe, in oslajena Turčija bi bila morala pristati nanj, toda baš to, da so Srbi in Bolgari čakali pred Odrinom in Čataldžo do zadnjega trenutka na vest miru in niso hoteli klanja brez skrajne potrebe, je bilo nevoščljivcem dobrodošel povod, da so izkušali zmanjšati zasluge Balkancev in jim narekovati skope mirovne pogoje, češ, saj je že izčrpana njih sila. Spričo tega je bil car Ferdinand primoran dati s težkim srcem povelje za splošni naskok; in v sredo je zagrmela po svetu vest o padcu staroslavnega Odrina ter prešinila vsa srca z drhtečim spoštovanjem do legendarne hrabrosti Srbov in Bolgarov.

Odrin je bil izmed najsilnejših trdnjav, kar jih ima Evropa; skoraj nezmagljiva veriga utrjenih hribov brani mesto, ki leži v dolini. Poveljeval mu je Šukri paša, eden najboljših turških generalov. Kar si le more izmisliti strašna sila trdnjavske tehnike, vse je branilo oblegovalcem pot v Odrin: podzemeljske mine, ki so že pred Port Arturjem mlele cele divizije; žični plotovi, volčje jame in mogočna artiljerija, ki je sipala smrt z 11 metrov visokih betonskih sten. Toda Odrin je pal v obrambo pred minami so gnali naskakujoči čede živine, pred seboj, da so se razletele, preden so se jim približali ljudje; žične plotove so porezali v toči svinca, volčje jame zasuli s svojimi junaškimi trupli, 11 m visoke stene so zavzeli s lestvicami kakor bojevniki srednjega veka, ki še niso poznali krogletov in brzostrelk. V srditem klanju na zidovih so porazili Turke z bajoneti in obrnili njih lastne kanone na dotlej še nezavzete utrdbe. Bežeči Turki, ki so se ogibali položnih min, so kazali Srbom in Bolgarom pot v mesto, ki je gorelo na vseh koncih in krajih. Sledila je strašna polična borba, ki pa Turkom ni pomagala, zakaj nazadnje se je vdal tudi junaški Šukri paša, branitelj Odrina, izpolnivši dano besedo: zaklel se je bil, da ne preda drugega kakor kup krvavih razvalin. Vsa skladišča in vojašnice je bil razstrelil, preden je izročil zmagovalcem svojo sabljo; bil je eden tistih redkih turških generalov v tej vojski, ki so jo znali nositi... Prvi so udrli v Odrin šipčanski, jambolski in rodopski polk, za njimi pa konjenica in artiljerija. Izgube Srbov in Bolgarov so še neznane, a brez dvoma ogromne; celi bataljoni so baje uničeni,

Veselo pa je v tej strašni smrtni žetvi eno: krst prelite krvi bo utrdil slogo med Srbi in Bolgari; bolgarski narod ne bo pozabil nikoli, da je poslala Srbija tisoče in tisoče svojih sinov v smrt, da podari

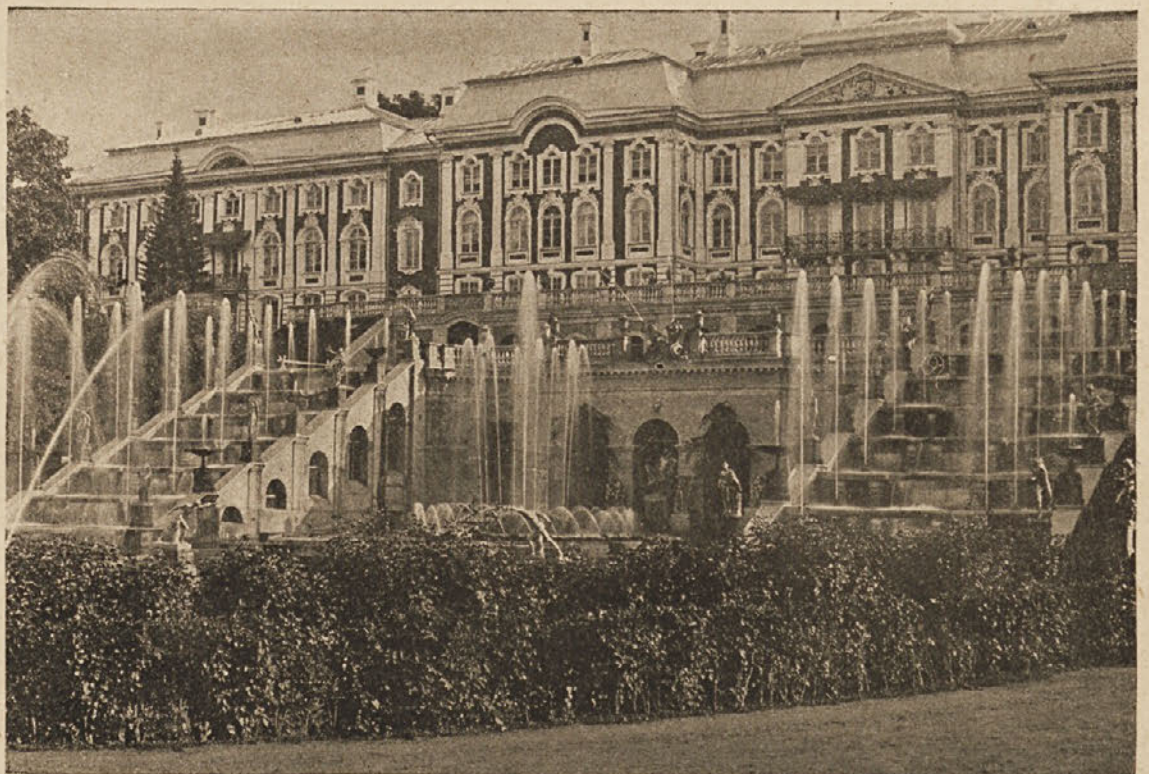
svojih podanikov. Nedvomno je, da bo Bolgarska spričo teh uspehov prodrla s svojimi mirovnimi pogoji, vzlasti pa s tem, da dobi mejo Midija-Rodosto. Ravno tako bodo morale velesile dovoliti, da

K tristoletnici ruske carske rodbine: Partija iz krasnih peterhofskih parkov — „zlata gora“. Stranske stopnice so namenjene za hojo, po srednjih pa teče ob takozv. vodnih igrah voda v iskrih slapih.

Bolgariji Odrin — in te hvaležnosti ne bodo izpodkopale vse švabske spletke, ne bo je omajala vsa samopašnost bolgarskih šovinistov. In kadar bo potrebovala Srbija bolgarske pomoči, bo mrl Bolgar za Srba — za brata brat... Vojni plen v Odrinu je ogromen; cenijo ga na 175—200 mil. frankov vrednosti. Vsa turška posadka, ki je štela baje 70.000 mož, je ujeta, z njo 33 turških generalov. — Istočasno kakor pred Odrinom, so zmagali Bolgari pri Čataldži; zvalili so turško armado v ofenzivo ter zadali središču in desnemu krilu strahovit poraz. Vrhovno poveljstvo je pozvalo k Čataldži celo one voje, ki naj bi bili ščitili vladu v Carigradu. Vsled teh neuspehov je stališče Mahmud Ševket paše skrajno omajano; v Carigradu dviga revolucija že zopet svojo strašno glavo in velevlasti se pripravljajo, da izkrcajo čete v varstvo

plača Turčija vojno odškodnino, cesar se najbolj boje iz sočutja do — lastnega žepa. Edina balkanska zaveznica, zoper katero se je vse zaklelo, je uboga Črna Gora; toda nje ne zmaguje turški meč — njo davi slepa in nvrredna politika Avstrije. Avstrija hoče imeti za srbskim hrbtom albansko zasedo; Skader mora postati albanski, in zdaj, ko se je izkazalo, da so ravnali Črnogorci v aferi parnika »Skodra« popolnoma prav in da je bil »umorjeni« franciškan Palić navaden puntar, ki so ga ustrelili Črnogorci po vseh pravih vojne prava, kaže Avstrija nago pest, in zahteva od njih, da ustavijo obleganje Skadra, pred katerim je izkrvavelo toliko junakov. Kakor kaže, se junaki Nikole I. ne mislijo ukloniti; ker pa je gotovo, da tudi Avstrija ne popusti, obeta biti njeno nasilje nad Črno Goro samo preludij nove, morda še stra-

K tristoletnici ruske carske rodbine: Pročelje peterhofskega carskega dvorca; v ospredju vodometi po francoskem načinu.

šnejše borbe. Sicer pa se je z avstrijske strani že pred tem konfliktom zgodilo vse, da spoznajo Jugoslovani, kakšna prijateljica jim hoče biti Avstrija: trdi se z vso zanesljivostjo, da zalagajo turško križarko »Hamidie«, ki je nedavno obstreljevala srbsko-črnogorsko obalo in bombardirala pred par dnevi Sv. Ivan Medivanski, ladije, ki prihajajo iz Trsta, in da je čakala avstrijska bojna ladija »Karel VI.« med bombardiranjem Sv. Ivana v njeni neposredni bližini, z višjim ukazom, priskočiti ji v potrebi na pomoč...

Zadnji opomin! Kdor ne obnovi takoj naročnine, se mu list ustavi.

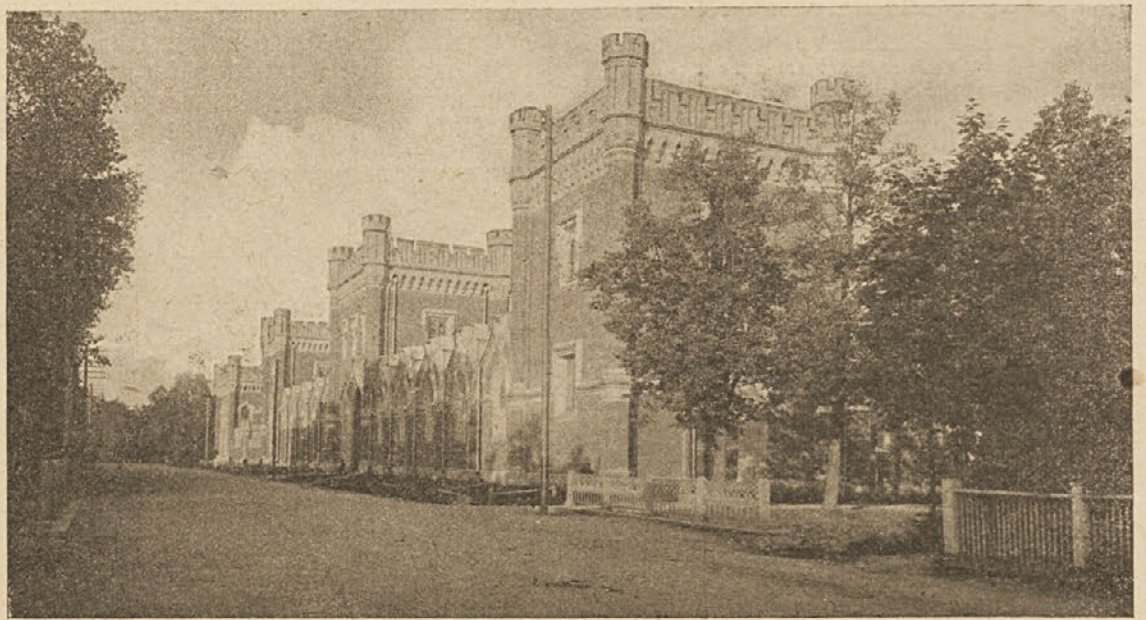
Tristoletnica vladanja rodbine Romanovih v Rusiji.

S carjem Ivanom Groznim se je začela nagibati zvezda dinastije Rjurikovcev k zatonu. Njegov sin Fedor Ivanovič je bil slabotnejš in mračnjak, bolj menih kakor cesar; pod njegovo vlado si je pridobil mnogo vpliva Boris Feodorovič Godunov, podjarmitelj Sibiriije in premagalec Tatarjev, in bojarji so ga posadili na ruski prestol. Na tem svojem visokem mestu je hotel začeti Boris Godunov z uvajanjem

Kako izpremeni vojna človeka: Bolgarski Napoleon, general Radko Dimitrijev, kakšen je bil pred vojno.

zapadnih šeg in idej, kar ga je silno omršilo konservativnemu plemstvu in duhovščini. In ko je nastala v Rusiji velika lakota, ki je pobrala nad 100.000 človeških

K tristoletnici ruske carske rodtine: Sijajne konjušnice, ki jih je zgradil car Nikolaj I. v Peterhofu.

žrtev, je bil naravno Boris tisti »antikrist«, ki je spravil Rusijo v to nesrečo. Obenem se je razširila govornica, da še živi Dimitrij, sin Ivana Groznega, ki so ga imeli zaprtega v samostanu — dasi je zgodovinska resnica, da je dal umoriti Dimitrija njegov lastni oče. Laži-Dimitrij se je pojavil, Poljska ga je priznala, Boris Godunov je medtem »slučajno« umrl, vojska se je uprla in Dimitrij, ki je bil v resnici menih Griška Otrepjev, je zasedel carski prestol, sina Borisovega, Fedorja II., pa so umorili. A tudi pod Dimitrijem ni bila Rusija srečna; v deželi so težko prenašali poljski vpliv, ki ga je bil prinesel s seboj; pravoslavna duhovščina je vprizorila proti njemu tri krvave uporé, v katerih poslednjem je izgubil življenje z večino svojih pristašev. Sledil mu je Vasilij Šujski, srdit nazadnjak, ki je z mečem iztrebil ves napredek izza časov Godunova; laži-Dimitriji so se pojavljali kakor gobe po dežju, in dne 17. julija 1610 se je moral Vasilij odpovedati prestolu. Zavladała je dveletna doba anarhije in borb med strankami raznih pretendentov; videči, da tako ne pojde dalje, so izvolili bojarji dne 21. februarja (6. marca) l. 1613. pod pritiskom ljudskega mnjenja Mihaela Feodoroviča iz ugledne rodbine Romanovih za ruskega carja. S tem je bila dana Rusiji dinastija, ki obhaja letos tristoletnico svojega slavnega vla-

danja. Car Mihael Feodorovič je vladal dvaintrideset let, utrdil svoj prestol z redko zmožnostjo in ga zapustil sinu Alekseju. Aleksij je inavguriral ob sklepu vestfalskega miru kot »veliki knez moskovski« svetovno ulogo Rusije v evropski zgodovini. Tudi on je poizkušal borbo proti azijski temi, ki je vladala v Rusiji izza

General Radko Dimitrijev, zmagalec pri Lozengradu, Čorlu in Bunar-Hisarju, kakršen je zdaj.

dni mongolskega jarma, toda godilo se mu ni boljše kakor prednikom — moral je opustiti to nevarno delo. Pač pa se mu je smehljala sreča v bojih s Poljsko, kateri je vzel Ukrajino, Smolensk in Kijev. Njegov sin, Fedor III. Aleksejevič, je umrl po kratkih, a srečnih šestih letih vladanja; za njim je zasedel prestol njegov mali polubrat Peter Aleksejevič, poznejši velikan ruske zgodovine, ki ga imenujemo danes Petra Velikega. Peter je bil gotovo eden najsilnejših duhov vseh časov in narodov; s titansko roko je razbil jarem azijske teme, ki je morila njegovo carstvo, izdril svoj narod iz močvirja in ga poevropil siloma — tako siloma, da nosi še današnja Rusija pečat tega prenašljivega preobrata. Podvojil je obseg Rusije in jo storil evropsko velesilo. Po njegovi smrti je sledilo — kakor navadno za silnimi tvorci in prekonormalnimi ljudmi — gospodarstvo favorijev in sleparjev, tako da so bili njegovi nasledniki — Katarina I., Peter II. in Ana — vladarji le po imenu. Šele v drugi hčeri Petra Velikega, Elizabeti, je zasedla prestol ruskih carjev zopet silna osebnost. Vladala je enaindvajset let v blagor in prosep svoje države; bila pa je tudi zadnja direktne linije Romanovih. Sledil ji je Peter III., sin velike kneginje Ane in vojvode Karla Friderika Holstein-Gottorpskega; tako je zavladała romanovsko-holsteinsko-gottorpska linija. Petra III. je

Ob padcu Odrina: Karakteristična ulica v bolgarskem delu zavzetega mesta.

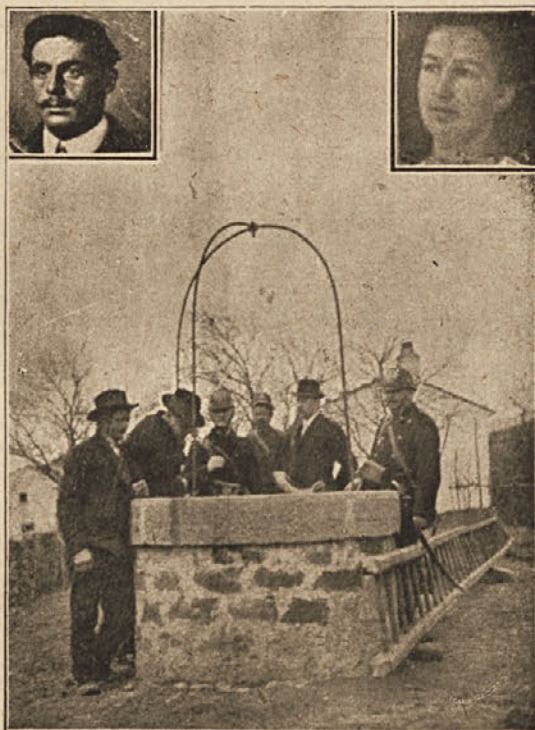
Najstarejša žena v Ljubljani: gospa Magdalena Jesenkova (rojena dne 25. marca 1819 v Velesovem), ki je obhajala pretekli teden svojo 94letnico.

Ob padcu Odrina: Hrabri turški general Šukri paša (peš), ki je padel po srditi obrambi v bolgarsko jetništvo s 33 generali in 70.000 možmi, in poveljnik oblegovalne armade, general Ivanov (na konju).

vrgla s prestola njegova lastna žena Katarina, princesa anhaltsko-zerbstska, ter ga dala umoriti v ječi. Katarina II. je vladala štiriintrideset let; znana je kot ena najzmožnejših, najkrepkejših in najširokoglednejših žena, kar jih je kdaj vladalo na svetu. Seveda je imela tudi napake, primerne svojim velikim vrlinam, in grešna kronika njene vlade bi napolnila debelo knjigo. Njen naslednik Pavel I. je bil slaboumen; oficirji so se zarotili proti njemu in ga zadavili z njegovo lastno šarpo. Sledil mu je Aleksander I., ki je igral veliko ulogo v puntih evropskih vladarjev proti Napoleonu Bonaparteju. Iz vlade njegovega naslednika Nikolaja I. velja omeniti nesrečno krimsko vojno; njegov sin, „car osvoboditelj“ Aleksander II., je odpravil robstvo kmetov, a kljub temu ni utekel sovraštvu revolucionarnih družb in je poginil l. 1881. kot žrtev bombnega atentata. Pod njegovim naslednikom Aleksandrom III. je popolnoma zastal notranji preporod Rusije; bil je reakcionar brez zmisla za kulturne potrebe ruskega naroda. Njegova edina zasluga je, da je pripravil zvezo Rusije s Francijo, na kateri slone zdaj upi vsega slovanskega sveta. Po njegovi smrti l. 1894. mu je sledil sedanji car Nikolaj II. Aleksandrovič, ki se, dasi eden največjih zagovornikov miru, ni mogel ogniti krvavi in nesrečni vojni z Japonsko l. 1905. Pod njegovo vlado si je izvojeval ruski narod v krvavih uporih z brezmejnimi žrtvami parlamentarno zastopstvo in koraka zdaj vztrajno in neustrašno svojo pot naprej — morda proti carjevim željam. Car Nikolaj je skrit okrutnež, slabič, špiritist in praznoverec; njegova volja ali bolje, brezvoljnost, je tudi glavni vzrok, da se Rusija v sedanji vojni ne izrazi odločneje za teptane pravice naših balkanskih bratov. Ta zgodovinski pregled nam priča, da je preživela Rusija pod Romanovimi velike, za njen razvoj in napredek plodonosne čase. To ulogo pa je dinastija Romanovih že doigrala; ona ni znala iti z narodom in je dandanašnji trhla veja, ki si jo bo veliki in pravični ruski narod prej ali slej amputiral... dal Bog, da bi se zgodilo brez bolečin in tako, da grabežljivi sosede ne izrabijo ure v škodo Rusije in ostalega Slovanstva, ki zre za-

upno na svojo mogočno sestro! Car Nikolaj II. je izdal dne 7. marca slavnostni manifest v proslavo romanovskega jubileja ter proglasil splošno amnestijo; velikanske slavnosti so se vršile po vsej Rusiji, njih odmev je šel po vseh slovanskih deželah. Tudi mi Jugoslovani čutimo z ruskimi brati pomen te velike ure in slavimo — ne njihovih vladarjev — pač pa junaško silo, genijalni polet in dobroto ruskega naroda, hvaležni mu za bratovsko ljubezen, ki nam jo je izkazal v vseh težkih časih s tako brezmejnimi žrtvami in jo je pripravljen izkazati tudi v bodoče.

Ljubezenska tragedija tržaške šivilje: Orožništvo pri vodnjaku, v katerem se je utopila 20-letna Ana Kočevarjeva. Zgoraj: Ana Kočevarjeva in njen ljubimec Friderik K.

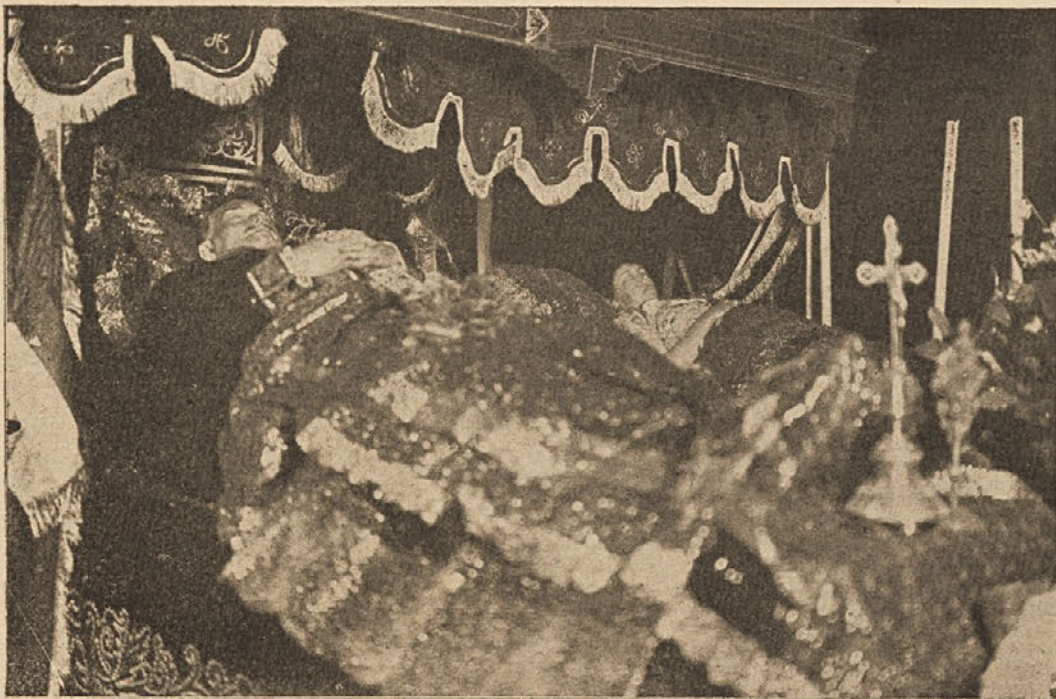
Peterhof je okrožno mesto in carska poletna rezidenca v peterburški guberniji, ob južnem bregu finskega zaliva; iz Peterburga vodi tjakaj železnica in parobrodna zveza. Mesto sestoji iz dveh delov, Starega in Novega Peterhova. Najpomembnejša znamenitost je carski grad, sezidan

l. 1720 in razširjen po Katarini II., z bogato galerijo slik. Peter Veliki si je prvi izbral Peterhof za letno rezidenco. Pokrajina, ki se spušča v terasah proti morju, je bila kaj prikladna za napravo krasnih vrtov po versailleskem okusu in velikolepnih, umetnih vodovodov z mnogoštevilnimi vodometi. Tudi sedaj preživi carska rodina vsako poletje par mesecev v Peterhofu. Razen gradu samega so znamenite tudi carske vile Monplaisir, Marly in Eremitaž, vse z obširnimi parki, vila Ferme, kjer je rad prebival umorjeni Aleksander II., in bližnje letovišče Aleksandrija, priljubljeno bivališče carja Aleksandra III.; v zgornjem parku pa stoji grad Babigon, ki ga je dal zgraditi Nikolaj I. v klasičnem slogu.

Najstarejša žena v Ljubljani je nedvomno gospa Magdalena Jesenkova, rojena v Velesovem dne 25. marca 1819 kot hči uradnika tamošnje okrožne sodnije. Po smrti svojega moža se je naselila stalno v Ljubljani pri svojem sinu sedaj vpokojenem majorju g. Gustavu Jesenku, ki se je boril svoje čase na Laškem in Ogrskem. Magdalena Jesenkova je obhajala čila na duhu in telesu letos svoj 94. rojstni dan. Neumorna v delu, je izdelovala do lanskega leta fina ročna dela in šivala vse domače potrebščine. Želimo ji tudi mi ob tej priliki še mnogo srečnih let, da dočaka enako čila in zdrava svojo stoletnico!

Pretrsljiva zvestoba srbske žene. Bivši kralj, srbski poslanik v Rimu, vele-nadarjeni državnik dr. Vuić, ki je umrl nedavno na Reki, je imel soprogo, kakršnih se najde malo. Stregla mu je v njegovi dolgotrajni bolezni z vso zvesto požrtvovalnostjo jugoslovanske žene; ko pa je videla, da mu vsa skrb ne more oteti življenja in da se bliža neizogibna smrt, tudi ona ni hotela preživeti tovariša svojih srečnih dni. Prijela je brez pomisleka za orožje, in strel iz revolverja je končal njeno življenje dan pred možovo smrtjo. Ta redka zvestoba spominja človeka najsijajnejših zgledov ženske kreposti, ki nam jih sporoča zgodovina Špante in starega Rima. Naša fotografija kaže zakonsko dvojico Vuićevo na mrtvaškem odru.

Ljubezenska tragedija tržaške šivilje. Ljubezni med je sladak in omamen; pa

Pretrsljiva zvestoba srbske žene: Dr. Vučić, bivši srbski poslanik v Rimu, in njegova soproga, ki se je ustrelila tik pred smrtjo svojega moža, na mrtvaškem odru.

kolikokrat se skriva v cvetočem kelihu strup, ki uniči mlado srečo in življenje tem prej, čim večja in ognjevitješa je bila sila strasti! Kaj žalostno je izkusila to 20letna šivilja Ana Kočevarjeva v Lonjerju pri Trstu. Spustila se je v ljubavno razmerje s Friderikom K. pri Sv. Ivanu; toda ljubimčeva nezvestoba je kmalu zagrenila njeno srečo. Ubogo dekletu ni moglo prenesti varanja; kdo ve, koliko noči je prečula in kako se je borila sama s seboj, preden je dozorel njen strašni sklep...

Zadnjo noč ni več legla spat; delala je do 5. ure zjutraj, nato pa je izginila; več dni nato so jo potegnili iz nekega vodnjaka na Lovranišču.

Kako izpremeni vojna človeka. Strašni napori čakajo vsakogar, kiga kliče dolžnost na vojno — vojskovodjo pa še strašnejši kakor navadnega vojaka. Poleg težav, ki jih morajo prenašati vsi, sloni na njegovih ramah vsa ogromna skrb za tisoče podrejenih mu ljudi, za uspeh vojne — za usodo vse domovine. Kako so ti napori

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

Italijanka je spoznala, da se v tem položaju ne bo dobro upirati. Umeknila se je, pustila mu sesti tja, kjer sta sedela malo poprej naša prijatelja, in obstala pred njim, prežeča na sleherno njegovo kretnjo.

„Olimpia,“ je izpregovoril Nemeč preteče, „na slaba pota si zašla. Kaj snuješ s tujcema, ki sta bila pravkar pri tebi?“

„Kakšna tujca?“ je vzkliknila Olimpia, delaje se nevedno. „Nikogar ni bilo?“

„Ne taji; videl sem ju...“

„Pa če je bil kdo... kaj vprašuješ, bedak? Ali ne veš, kakšne posete sprejema Olimpia Montebello?“

„Ne boš, kača! Vaš razgovor je moral biti prav posebne vrste... Znano mi je natanko, da ste se nekaj pogajali in pomenkovali — ves čas, dokler sta bila pri tebi.“

Olimpia ni vedela, kaj naj odgovori. Prav mogoče je bilo, da je kdo prisluškoval in povedal lopovu, ali pa celo, da jih je zalezoval on sam. Mučila jo je le negotovost, kako naj se vede: ali ve lopov, kaj so govorili? Ali sumi? Ali je prišel k njej samo vohunit, kaj je bilo?

V tej negotovosti se je umikala neopazno proti nočni omarici. Toda von Schratten sam jo je rešil odgovora.

„Vidiš,“ je dejal osorno, „da mi prikrivaš nekaj... Spletke snuješ, Olimpia Montebello, in jaz ti povem, kakšne so. Mlada moža, ki sta bila pri tebi, sta moja sovražnika in preganjalca. Znano jima je,

da sem pogostoma v stikih s tvojim bivšim... Birbantinijem... S tvojo pomočjo hočeta dobiti v svojo pest Birbantinja... z njegovo — mene!...“

„To mi je povsem novo!“ je vzkliknila Italijanka s preokritosrčnim obrazom.

„In vendar je res; ni malo ne dvomim o tem...“

„Prisežem ti, da ni; sestanek je bil čisto — običajen!...“

„Dobro, tudi to je mogoče, dasi ne verjamem. Vem, Olimpia, da si sprta z Birbantinijem; toda midva ostaneva lahko

in te skrbi izpremenile bolgarskega vojskovodjo Dimitrijeva v kratki dobi par mesecev, nam priča današnja slika. Dimitrijevi, ki ga imenujejo Bolgari svojega Napolena, je bil Turke kot poveljnik tretje bolgarske armade v bitkah pri Lozengradu, Čorlu in Bunar-Hisarju ter došel zmagovito do Cataldže, kjer se nahaja še zdaj.

Steckenpferd-lilijinomlečno mišo

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Gospodarstvo. Priznано je, da je življenjsko zavarovanje z narodno-gospodarske strani najvažnejši faktor in kot najidealnejši način varčevanja močen temelj za preskrbljenje posameznikov in celih rodbin. V kolikor je z veseljem opaziti, da zanimanje življenjskega zavarovanja prodira čim bolj med vse sloje, obsojati je z druge strani mlačnost premnogih Slovencev, ki se zavarujejo rajše pri tujih zavodih, ne oziraje se na to, da imamo tu slovansko banko „Slavijo“, katera nudi s svojimi niskimi ceniki gotove večje ugodnosti, kakor pa tuji zavodi. Je res žalostno, da imamo geslo „Svoji k svojim“ le na jeziku in ne v dejanjih.

Mišno novost za otroke oddaja brezplačno tvrdka Nestlé na Dunaju. To so izrezovalne deklice, ki predstavljajo znane osebe iz pravljic v umetniško dovršenih rizbah in podajajo otroškemu srečju razvedrilno mikavost. — Razen te novosti se na željo oddajajo ali razpošiljajo tudi poskušnje Nestlé-jeve moke za otroke pri: Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstrasse 82.

prijatelja, če hočeš. Prodaj mi svojo skrivnost — plačam ti jo. In če ni skrivnosti, te plačam, da izvabiš mojima zasledovalcema njune nakane... in njiju sama na kraj, ki ti ga zaznamujem...“

„Aha!“ je vzklopela Italijanka, ki ji kljub propalosti vendar še ni zmanjkalo človeškega čuvstva. „Na kraj, ki mi ga zaznamuješ! Morilec!... Zakaj te preganjata — ali misliš, da ne slutim? Zato, ker hočeta terjati od tebe krvav račun za kako drugo, ki si jo pehnil v močvirje, po katerem tavam jaz nesrečnica!... In zato

K tristoletnici ruske carske rodbine: Poletna rezidenca ruskih carjev v Peterhofu.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Ceorgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

da naj se zvežem s teboj? Nikoli! Že zato ne, ker si Birbantinijev prijatelj, onadva pa sta dobra in poštena človeka — ako je res, da kanita pogubo lumpom, kakršna sta vidva!“

Še preden je dogovorila Olimpia, je spoznala, da je rekla preveč. Toda zdaj, v svojem obnovljenem gnevu, je bila gotova svoje stvari — tem bolj, ker je vedela, kako je zažarela tista prežeča iskra v Schrattenovih očeh še bolj zlovešče in še temneje.

„Ti nočeš?“ je zahropel Nemeč z besno jezo. „Sama priznaš, da sta mi ona dva lahko nevarna... pa hočeš rajša iti z njima nego z menojo!... Dobro, kača: če nočeš ubogati — umri!...“

Planil je kvišku in segel po bodalce, ki ga je nosil v žepu.

Toda bodalca ni bilo na mestu!

Odložil ga je bil, ko se je razpravljaj v svoji sobi...

„Zadavim jo z golimi rokami!“ mu je šinilo po možganih.

Toda Olimpia ga je prehitela: kakor mačka je mahnila z roko in mu vrgla pest pudra v izbuljene oči.

„Satan!“ je zagrmel Nemeč, ki mahoma ni videl ničesar več, ter planil na slepo, mežikaje z očmi.

Toda pudru je sledila vsebina steklenice s kolonjsko vodico! Von Schratten je zajecal od ostre bolečine in se sesedel na tla.

Pa to je bilo šele začetek njegove pogube.

„Rajša preveč kakor premalo!“ si je mislila Italijanka ter se spustila vanj kakor furija. Zloglasna posodica se je razbila na njegovi glavi z zamolknim treskom; gorka kri se mu je ulila po obrazu. Za posodico je prišel na vrsto stolec, za njim steklenica z vodo — in ko je zmanjkalo besni ženski drugega orodja, ga je začela obdelavati s pestmi in nohti, pehaje ga neprestano proti vratom.

„Gott sei Dank!“ je zastokal srdito, ko je priletel na hodnik, razbit, krvav, raztrgan in moker od najraznovrstnejših tekočin.

Ta hip pa sta se sklonili k njemu dve postavi.

„Allah il allah!“ je zagodrnjal turški vratar, majaje se s svetilko v roki na trhlih nogah. „Ta jih je izkupil!... Ne pravijo zaman, da je ustvaril babo šejtan' iz pasjega repa!“

„O strah in groza!“ je zajecalo debelo človeče — naš vrli znanec Pyguris, skrbni oče nepreskrbljenih otrok! „Vaša kneževska visokost! Vstanite — dajte, da vam pomoreva v vašo sobo...“

„Da, pojdimo gor!“ je dejal Nemeč, iztiraje si oči z rokami. „A vodi me ti!“ je dodal, obračaje se k vratarju. „Grk — tri korake proč od mene, ali pa si odgrizni prej svoje tatinske prste!“

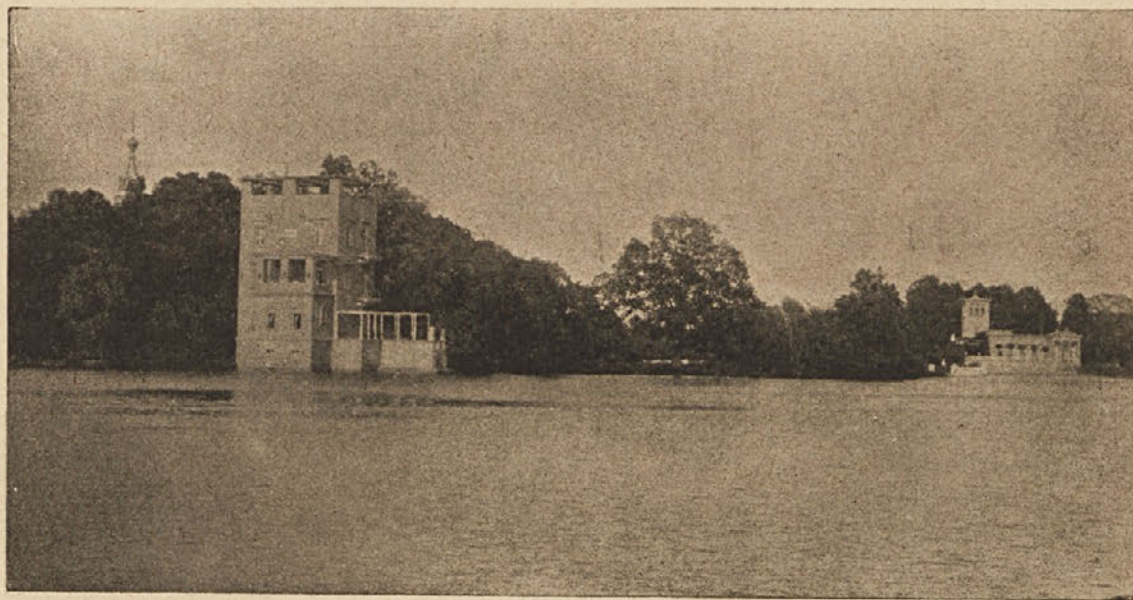
Šele, ko je bil zopet v svoji sobi in si je izmil oči s pomočjo osuplega Turčina, je von Schratten odslovil vratarja in poprašal Pygurisa, kaj ga vodi k njemu ob tako pozni uri.

„Strašna reč!“ je vzkliknil Grk in plosknil z rokami. „Nevarnost se bliža vaši visokosti in preblagorodnemu gospodu markiju... Premislite! Zjutraj me pokličejo nenadoma v hotel Des cinq Nations... dva tuja človeka — fina gospoda drugače! — me pošljeta iskat prelepo Olimpijo... najdem jo v tej hiši... gorje, gorje!...“

¹ hudič.

Prejle, zvečer... jih privedem semkaj, ona dva in še štiri druge, ki so počakali zunaj... čez nekaj časa se vrneti... in zdaj — premislite!... Nedaleč od tod napade vsa šestorica mene in moje prijate-

„Dobro, Pyguris!“ je dejal von Schratten, ugenivši njegovo željo, ter mu vrgel zlatnik. „Evo vam za trud! Hitite k Birbantiniju in opozorite tudi njega. In zdaj — lahko noč! Vaša visokost je zaspana.“

K tristoletnici ruske carske rodbine: Carski paviljon na Olginem otoku pri Peterhofu.

lje... kakor satani iz pekla!... Trije so mrtvi... dva umirata... ranjeni smo vsi... morilce pa lovi policija...“

„Ker ste jih hoteli oropati!“ ga je prekinil von Schratten. „Poznam takšne galatske ptiče.“

„Saj ne gre za to, vaša visokost!“ je vzkliknil Pyguris, tiščeč si robec na roko, ki je krvavela od Markovega noža. „Toda poset pri Olimpiji ni bil navaden poset... veljal je Birbantiniju ali vam... ali pa obema! Ako se ne motim, se piše vaša visokost tudi von Schratten... in to ime sem ujel parkrat v razgovoru onih dveh tujcev. Menila sta se v neomikanem jeziku... menda je bil srbski... Pazite torej! Samo to sem vam hotel povedati...“

Odmikal se je proti vratom, a tam je obstal, kakor da čaka nečesa.

Ostal je sam. Poslušal je na hodniku, dokler ni zavladal zopet mir po hiši; nato se je vrnil v sobo, spravil bodalce v žep in poiskal zveženj vetrihov.

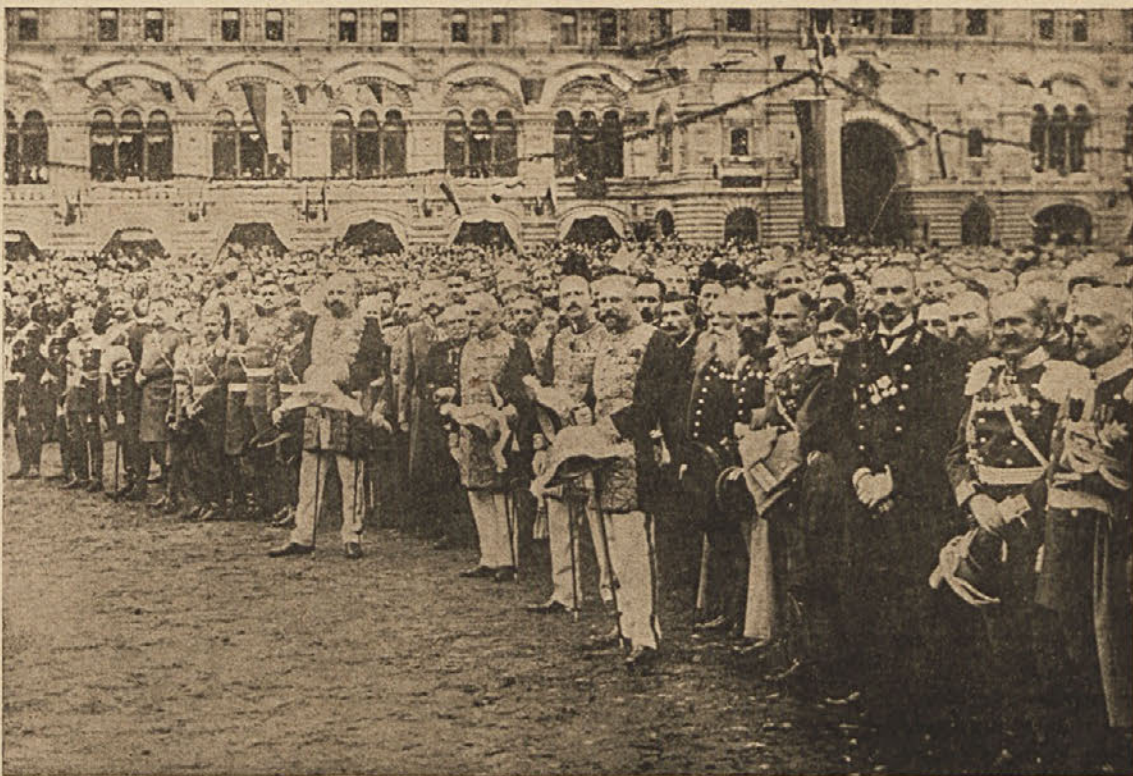
„Jutri izvemo, ali je policija ujela naše prijatelje ali ne!“ je zamrmral sam pri sebi, plazeč se nazaj proti Olimpijini sobi. „Za zdaj pa je glavno, da ohladimo njihovo zaveznico... Počakaj, kača italijanska!...“

Ostal je pred Olimpijinimi vrati in pri-tegnil sapo.

Prisluškoval je dolgo... napeto...

Olimpija je morala spati globoko spanje po vseh razburjenih dogodkih današnjega dne. Nobenega šuma ni bilo slišati iz njene sobe... nobenega diha...

Von Schratten je začel previdno odklepati vrata; šlo je brez škripanja in brez

Slavnosti ob tristoletnici ruske carske rodbine: Visoki ruski dostojanstveniki pri čitanju slavnostnega manifesta carja Nikolaja II.

Vrata boleznim

tvori večinoma pri vseh notranjih boleznih vrat, ki ga najprej zadene mrzli zrak. Zaradi tega rabimo pri

vratobolu, kašlju, hripavosti, zasliženosti in šegetaniju v grlu vedno takoj Fellerjev sliz topeči antikatralski rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa fluid“. 12 steklenic franko le 5.— K pošilja lekarnar E. V. Feler, Stubica, Elzatrž št. 280 (Hrvaško), kjer se naročajo tudi Fellerjeve stare izkušene prijetne odvajalne rabarbara krog-

ljice z zn. „Elsa-Pillen“ 6 škatlic za 4.— kronc. Sami smo se pripravili o dragocenih lastnostih tega staroslovečega domačega zdravila in našim čitateljem le priporočamo, da ga imajo vedno doma.

težave. Stopil je v sobo, stiskaje ostro bodalce v desni roki, ter izvlekel električno žepno svetilko...

Srdita, glasna kletev mu je siknila iz zoba.

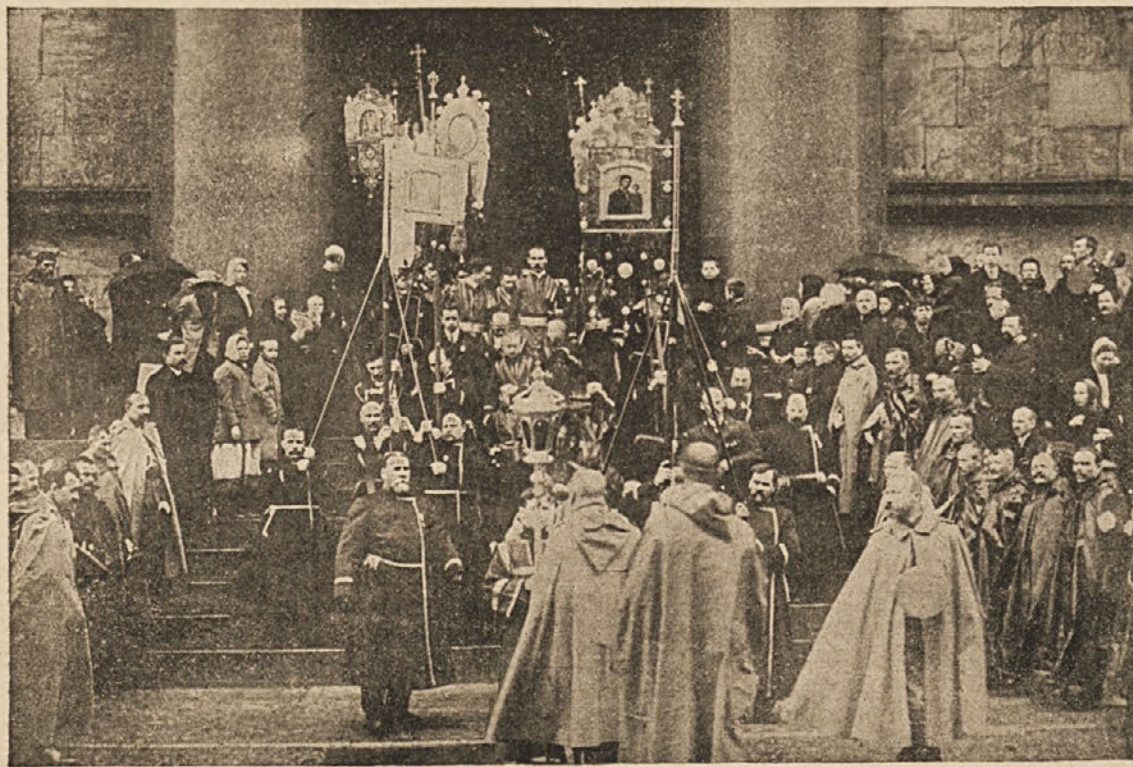
Olimpija je bila izginila!... Soba je bila prazna!

Planil je dol in dregnil smrččega vrtarja:

„Kje je Italijanka!...“

„Tako mi Allaha, effendi... ni je več v tej hiši! Odšla je v največji naglici, kakoj ko ste se vrnili v svojo sobo...“

Lahko si predstavljamo razpoloženje obeh malopridnežev, ko sta se sestala drugi dan na določenem kraju, da počakata Halil beja, ki jima je bil obljubil prinesiti zasluženi denar.

Slavnosti ob tristoletnici ruske carske rodbine: Procesija prihaja iz katedrale po slavnostni maši.

Plašno sta se ozirala na vse strani, kakor da bi sumila preganjalca in maščevalca v slehernem človeku, ki je stopil mimo njiju nekoliko počasneje, motreč z začudenjem razburjena obraza „prijatelj v trozvezi“. Godilo se jima je kakor vsakomur, kdor poseže s kletvo roko v blagor in srečo svojega bližnjega ter ruši in ugonablja, ne da bi mu velevala njegovo dejanje višja pravičnost, ki uporablja tudi zlo v svoj dobri namen. In morala sta se zavedati, da jima ni upati usmiljenja, ako naleti na njiju brat odpeljane nesrečnice: oba sta vedela iz nemilih izkušenj svojega življenja, kakšen je Slovan v svojem srdu...

Pri tem moramo poudariti, da je bil von Schratten kljub svoji nemški nesramnosti prej bojazljivec kakor junak: nihče ni tako brž pripravljeno storiti bližnjemu krivico kakor Švaba — nikomur pa tudi ne pade srce tako po bliskovo v hlače kakor njemu, če spozna, da je prizadeti ne misli vtekniti mirno v žep. Šele v skrajnjem obupu se mu zopet vzdrami pogum, kakor tatinskemu volku, ki se vidi obkoljenega od lovcev in prisiljenega v borbo na življenje in smrt...

O Birbantiniju pa niti ne govorimo. Italijan — ako je poštenjak — je sicer človek plemenitih in velikodušnih nagibov, vsaj za tistega, kdor zna vzbuditi njegovo simpatijo; toda korajžen je najbolj takrat, ko je nevarnost prav daleč od njega. In če velja to o dobrih Lahih — koliko bolj je resnično o lopovih, ki imajo slabo vest!

Nekaj časa sta se izkušala tolažiti.

„V hotel Des cinq Nations se niso vrnili,“ je menil Birbantini. „Vraga — če bi bil vedel včeraj, da bivajo z mano pod isto streho! Na kak način bi se jima že prišlo do živega... Toda, saj pravim: vrnili se niso; ali so jih pobili, ali pa prišli...“

„Samo da bi bilo res!“ je vzdihnil nemški junak. „Kamen bi se mi odvalil od srca, če bi izvedel, da ložirajo v varnih prostorih kake carigradske ječe. A moje zaupanje ni preveliko; ti slovanski satani imajo vražjo žilavost: ubij ga sedemkrat — in sedemkrat ti vstane; prikleni ga še tako — sam Bog ne pomaga, da ne bi bil mahoma zopet prost!“

„In tako sta zaključila, da morata biti pazna in previdna, pripravljena vsak trenotek, da ju doleti plačilo.“

„Prav resno premišlujem, kako bi jo odkuril,“ je dejal von Schratten. „Samo da bi držal Halil beja besedo... Nič prav se ne morem pomiriti nad tem, da se je poslovil snoči kar tako... ne da bi se doteknil glavnega vprašanja. Če noče plačati, kako naj ga primeva?“

„Iztožiti se res ne da,“ mu je pritrdil Birbantini. „Toda stoj!“ je vzkliknil mahoma. „Halil beja je mož beseda! Vidiš... že se pelje! Evo ga!“

Pokazal je na elegantno kočijo, v kateri je sedel Halil beja z nekim drugim turškim gospodom.

Kočija se je bližala v naglem diru.

„Kdo sedi poleg njega?“ je prašal von Schratten mahoma, kakor da ga je uščevala huda slutnja.

„Ne vidim ga dobro... Ah, zdaj — pozdravljeni, cekinčki!“

Lopova sta se široko odkrila njegovi ekscelenci.

Kočija jima je bila v tem hipu tik pred nosom.

„Vraga! Zakaj ne ukaže ustaviti?“ je hotel reči von Schratten.

„Diavolo! Mimo se pelje!“ je zaječal Birbantini in prebledel pod temno poltjo svojih lic.

Lopovoma so odpovedala kolena, kakor da je treščilo med njiju. In resnično: Halil bejeva kočija je zdrčala mimo — tesno mimo, kakor v očividnem posmeh.

„Ekscelencia!“ je kriknil Birbantini v svojem obupu; von Schratten je hotel sto-

riti enako, a je samo zagrgal nekaj nerazumljivega.

Halil beja se je ozrl obenem s svojim odličnim gostom, postarnim gospodom s sivkasto brato. Njegove črte so igrale v škodoželjnem rezanju premetenega orientalea; dvignil je roko z ohlapno kretnjo...

Morda jima je hotel mahniti v slovo?

Ne! Pokazal je na njiju!

Pokazal — komu?

Preden sta se mogla začuditi njegovemu zagonetnemu vedenju, ju je obkolila množica pretečih obrazov. Krepke roke so ju pograbile za vrat in zapestja — osorni glasovi so kriknili vprek nekaj turškega... in malopridneža sta znela baš dovolj otomanskih drobtin, da sta jih razumela!

Bila sta jetnika turške policije!

V svojem strahu in razburjenju sta se komaj zavedala, kaj je sledilo. Policisti so razpehali množico, ki se je bila zgnetla od vseh strani, porinili ju k zaprtemu vozu, ki se je pojavil mahoma od nekod — gotovo je bil pripravljen v bližini! — in kmalu nato sta drdrala uklenjena v neznan smer, sedeča v temni kletki pod častnim nadzorstvom dveh zaptij, ki sta ju motrila s prežečimi jastrebjimi očmi.

Pogled skozi mrežo na malem okencu jima je pričal samo, da se vračata v Galato. In ko si je začela njuna kočija izbirati pot po galatskih ulicah, se ju je lotil trepet, ki je postajal tem hujši in prestrašenejši, čim dalje je trajala vožnja.

Bil je opravičen: kočija se je ustavila pred policijskim uradom v ulici Mumhane!

„To ne bo dobro, marki,“ je šepnil Nemeč svojemu sopotniku. „Ali meniš, da bo dobro?... Donnerwetter!“

„Nasedla sva, dragi baron! Diavolo, diavolo!“

Pehnili so ju iz voza ter ju gnali pred turškega komisarja; bil je sirovina, kakor je že navada v tem stanu, ki živi v neprestanih stikih s samimi „finejšimi“ ljudmi — roparji, morileci, tatovi in drugim takim cvetjem človeške družbe.

„Kaj — baron! Kaj — marki! Tatova sta, lopova, zarotnika! V luknjo z vama!“ je zarjul prijazni mož, kakor hitro sta mu poizkusila razložiti, da ima posla z nedolžnimi ljudmi.

Turška policija je toliko praktičnejša od naše, da ne ljubi dolgih in brezpomembnih zapisnikov. Ne da bi mučil naša znanca s kakršnimkoli izpraševanjem, ju je izročil komisar ječarjem, ki so ju tirali po temnih hodnikih brez konca semtertja in ju vrgli nazadnje v umazano luknjo z lesenim pogradom in vlažnimi, smradljivimi tli. Okna ni bilo v tem prostoru; le skozi majhno linico nad težkimi okovanimi vrati je padalo nekaj medlega in bledega ter pričalo, da žive daleč tam zunaj ljudje na luči in zraku.

Sneli so jima spone in ju prepustili žalostnim mislim.

V topi potrtosti sta počenila vsak na svoj konec lesenega ležišča; tako jima je začel potekati čas — mučen in dolg, kakor je po navadi v ječah in zaporih.

Že je temnela blede lisa nad vrati njune temnice, ko se je oglašil Birbantini s čudnim, žalobnim glasom:

„Uuuh — hu — hu... mio Dio, kako sem nesrečen! Kaj premišljaš, dragi baron?“

„Ah, kaj vprašuješ!... Do-oh-hohohonnerwetter! Da naju je mogel tako opehariti! Prokleti turški lopov! Ti in tvoj satanski Halil beja!...“

„Maledetto! Jaz nisem kriv... iskal sem svoj profit najmanj tako pošteno kakor ti!...“

„Oh, mein Gott!... Kaj naju čaka zdaj!...“

(Dalje.)